

*Natalia Bachinska,
PhD in Physical Education and Sports (Candidate of Sciences), Associate Professor of Physical Education and
Sports Department, Oles Honchar Dnipropetrovsk National University,
72, Prospect Haharina, Dnipropetrovsk, Ukraine*

HISTORY, CHARACTERISTICS, PROBLEMS AND PROSPECTS OF SPORTS ACROBATICS DEVELOPMENT IN DNIPROPETROVSK REGION AND UKRAINE

Problems and prospects of the development of sports acrobatics in Ukraine and Dnepropetrovsk region are given little attention. For decades, the Ukrainian school of acrobatics has been one of the leading among other acrobatic schools of different countries, but still there is a close competition with such countries as Germany, UK, USA, France, Canada, and Russia. In connection with the foregoing, we can say that the questions that reveal the prospects for the development of sports acrobatics in the Dnipropetrovsk region and Ukraine are relevant and important in the theory and methodology of training athletes. This, in our opinion, can provide achieving good sport results by our domestic acrobats in future years. The article analyzes the features of the historical development of acrobatics; its brief description is provided as an integral part of physical education and sports. The classification of pair-group types of acrobatics is presented. The author determines the current state and prospects of the development of acrobatics in the Dnipropetrovsk region and Ukraine. Sports acrobatics' training program provides a wide variety of physical exercises and has a great flexibility in the organization of team work. Sports acrobatics provides individualization of physical development in the system of mass physical education, it is therefore one of the most popular kind of sports among youth. Acrobatics has reached a high point of its development: dynamism and beauty of exercises have been increased; the program of competitions has become more complicated. That is why some of the theoretical and methodological approaches to the process of acrobats training require a significant adjustment. According to the analysis of scientific and methodical literature, it is obvious that not all kinds of sports in training athletes are well-equipped with advanced technologies. The program of developing a long-term training process in sports acrobatics is relevant as well. The further research is planned to be carried out in the direction of studying the characteristics of constructing the structure of long-term training in sports acrobatics at the present stage.

Keywords: acrobatics, history, rules, development prospects.

Рецензент: доктор медичних наук, професор О. П. Романчук

Подано до редакції 06.03.2015

УДК: 377.5

*Михайло Сергійович Білявський,
магістрант факультету фізичного виховання,
Євген Петрович Петров,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, лікувальної фізкультури та спортивної медицини,
Іван Савелійович Мунтян,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, вул. Фонтанська дорога, 4, м. Одеса, Україна*

ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ НА ВІДДІЛЕННІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ АГРАРНОГО ТЕХНІКУМУ

У статті були проаналізовані результати тестування фізичної підготовленості 24 студентів (12 хлопців та 12 дівчат) відділення ветеринарної медицини за 4 роки навчання у технікумі. Рівень розвитку сили верхніх кінцівок у студентів чоловічої статі мав хвилеподібну динаміку, яка характеризувалась погіршенням результатів наприкінці 2-го року навчання та подальшим поступовим покращенням до кінця навчання у технікумі. У дівчат за результатами тестування відбувались хвилеподібні зміни за винятком того, що найкращі результати даного тесту відзначались вже наприкінці третього курсу, а до кінця навчання у технікумі вони зберігались на тому ж рівні.

Ключові слова: фізична підготовленість, студенти, ветеринарна медицина.

Актуальність. Принцип органічного зв'язку фізичного виховання з практикою трудової діяльності найбільш конкретно втілюється у професійно-прикладній фізичній підготовці. Хоча цей принцип поширюється на всю соціальну систему фізичного

виховання, саме в професійно-прикладній фізичній підготовці вона знаходить своє специфічне вираження [1]. В якості своєрідного різновиду фізичного виховання професійно-прикладна фізична підготовка, яка є педагогічно спрямованим процесом забезпечення

спеціалізованої фізичної підготовленості до обраної професійної діяльності. Інакше кажучи, це – в своїй основі – процес навчання, що збагачує індивідуальний фонд професійно корисних рухових умінь та навичок, виховання фізичних та безпосередньо пов'язаних з ними здібностей, від яких прямо або непрямо залежить професійна дієздатність [2].

Відомо, що результативність багатьох видів професійної праці істотно залежить, попри інше, від спеціальної фізичної підготовленості, що набувається шляхом систематичних занять фізичними вправами, адекватними в певній мірі вимогам даної професійної діяльності та її умовам щодо функціональних можливостей організму. Ця залежність отримує наукове обґрунтування у світлі поглиблених уявлень про закономірності впливу різних сторін фізичного та загального розвитку індивіда в процесі життєдіяльності. Досвід практичного використання цих закономірностей і призвів свого часу до становлення особливого різновиду фізичного виховання – професійно-прикладної фізичної підготовки [1, 4].

Професійно-прикладна фізична підготовка – обов'язкова складова частина фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів I і II рівнів акредитації, її проводять на всіх курсах навчання з метою якісної підготовки майбутніх фахівців до високопродуктивної професійної діяльності.

Завдання професійно-прикладної фізичної підготовки – цілеспрямоване використання засобів фізичної культури і спорту для підготовки до професійної діяльності майбутніх фахівців навчальних закладів, ППФП реалізують протягом всього періоду навчання у навчальному закладі паралельно і в тісному контакті з вирішенням інших завдань з фізичного виховання студентів.

При цьому використовують весь комплекс заходів і форм з фізичного виховання, запропонований програмою: теоретичний і практичний розділи; окремі фізичні вправи та комплекси; види спорту, які ефективно формують професійно-необхідні властивості і якості особистості фахівця [3,4].

Метою нашого дослідження було визначити, як заняття за програмою фізичного виховання для аграрних навчальних закладів сприяють формуванню загальної фізичної підготовленості у студентів відділення ветеринарної медицини Петрівського державного аграрного технікуму.

Матеріали і методи дослідження. Для досягнення цієї мети нами були проаналізовані результати тестування фізичної підготовленості 24 студентів (12 хлопців та 12 дівчат) відділення ветеринарної медицини за 4 роки навчання у технікумі. Тестування передбачало проведення тестів для визначення рівня розвитку сили верхніх кінцівок, пружкості, сили м'язів черевного пресу, спритності, сили м'язів нижніх кінцівок, гнучкості, на підставі яких визначався пересічний профіль фізичної підготовленості студентів відділення.

В табл. 1 представлені пересічні результати тестування чоловіків і жінок наприкінці першого року навчання у технікумі, на підставі оцінок яких був побудований пересічний профіль фізичної підготовленості студентів відділення ветеринарної медицини (рис. 1).

Як видно з рис. 1 наприкінці першого року навчання у технікумі профіль фізичної підготовленості характеризувався істотними відмінностями у розвитку окремих фізичних якостей у чоловіків та жінок відділення ветеринарної медицини. А саме, у чоловіків відзначався переважно вище доброго рівень розвитку сили м'язів плечового поясу, верхніх кінцівок, спритності, в той час як у жінок результати тестування сили м'язів верхніх та нижніх кінцівок, а також спритності були суттєво нижчими за добрий рівень. Останнє засвідчило більш високий рівень фізичної підготовленості хлопців, що навчаються ветеринарній медицині.

В табл.2 представлені пересічні результати тестування чоловіків і жінок наприкінці другого року навчання у технікумі, на підставі оцінок яких був побудований пересічний профіль фізичної підготовленості студентів відділення ветеринарної медицини (рис. 2).

Таблиця 1

Результати тестування студентів відділення ветеринарної медицини наприкінці першого року навчання

Тести	чоловіки	жінки
Підтягування, раз	13,1 ± 2,3	7,0 ± 1,6
Біг 100 м, с	14,4 ± 0,5	17,1 ± 0,7
Піднімання тулуба у положенні лежачи, раз	39,9 ± 5,6	20,4 ± 4,1
Біг 4x9 м, с	9,9 ± 0,4	11,3 ± 0,4
Стрибок у довжину з місця, см	2,18 ± 0,14	1,56 ± 0,07
Згинання і розгинання рук в упорі лежачи, раз	35,3 ± 4,7	9,3 ± 2,4
Нахил тулуба вперед з положення сидячи, см	10,7 ± 1,7	13,3 ± 2,2

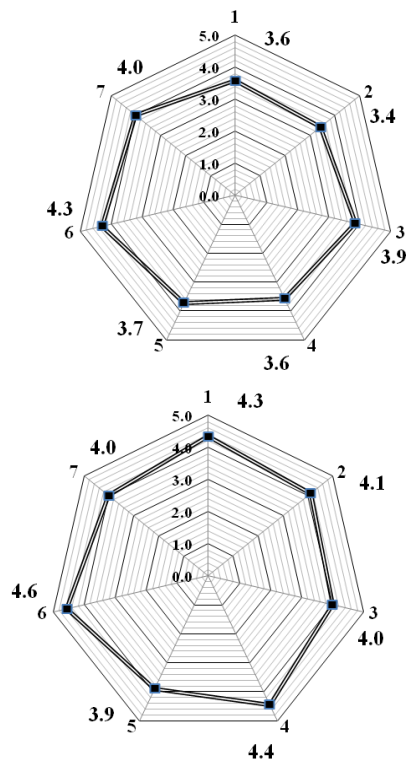


Рис. 1 Профіль фізичної підготовленості студентів 1 курсу відділення ветеринарної медицини за даними оцінки окремих фізичних здібностей, де 1 – сила верхніх кінцівок, 2 – прудкість, 3 – сила м'язів черевного пресу, 4 – спритність, 5 – сила м'язів нижніх кінцівок, 6 – сила м'язів плечового поясу, 7 – гнучкість у жінок (а) та чоловіків (б).

Таблиця 2

Результати тестування студентів відділення ветеринарної медицини наприкінці другого року навчання

Тести	чоловіки	жінки
Підтягування, раз	12,8 ± 2,3	6,8 ± 1,6
Біг 100 м, с	14,4 ± 0,4	17,3 ± 0,6
Піднімання тулуба у положенні лежачи, раз	37,7 ± 7,1	19,3 ± 4,0
Біг 4x9 м, с	9,9 ± 0,3	11,3 ± 0,3
Стрибок у довжину з місця, см	2,19 ± 0,09	1,58 ± 0,04
Згинання і розгинання рук в упорі лежачи, раз	35,4 ± 4,1	8,8 ± 2,0
Нахил тулуба вперед з положення сидячи, см	10,7 ± 1,1	12,8 ± 2,3

Як видно з рис. 2 наприкінці другого року навчання у технікумі профіль фізичної підготовленості характеризувався перерозподілом розвитку окремих фізичних якостей у чоловіків та посередніми значеннями останніх у жінок. У чоловіків на високому рівні розвитку відзначались спритність та сила м'язів плечового поясу, які контрастували з посереднім розвитком сили м'язів нижніх кінцівок та гнучкості. У жінок більшість фізичних якостей за винятком гнучкості та сили м'язів плечового поясу знаходились на посередньому рівні.

Тобто, зберігалась тенденція, яка спостерігалась після першого року навчання.

В табл. 3 представлені пересічні результати тестування чоловіків і жінок наприкінці третього року

навчання у технікумі, на підставі оцінок яких був побудований пересічний профіль фізичної підготовленості студентів відділення ветеринарної медицини (рис. 3).

Як видно з рис. 3 наприкінці третього року навчання у технікумі профіль фізичної підготовленості чоловіків та жінок відділення ветеринарної медицини у порівнянні з попереднім роком майже не змінився.

В табл. 4 представлені пересічні результати тестування чоловіків і жінок наприкінці навчання у технікумі, на підставі оцінок яких був побудований пересічний профіль фізичної підготовленості студентів відділення ветеринарної медицини (рис. 4).

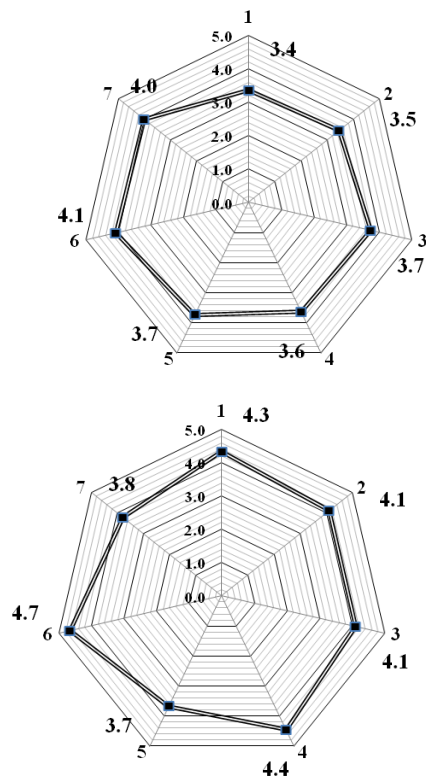


Рис. 2. Профіль фізичної підготовленості студентів 2 курсу відділення ветеринарної медицини за даними оцінки окремих фізичних здібностей, де 1 – сила верхніх кінцівок, 2 – прудкість, 3 – сила м'язів черевного пресу, 4 – спритність, 5 – сила м'язів нижніх кінцівок, 6 – сила м'язів плечового поясу, 7 – гнучкість у жінок (а) та чоловіків (б).

Таблиця 3

Результати тестування студентів відділення ветеринарної медицини наприкінці третього року навчання

Тести	чоловіки	жінки
Підтягування, раз	13,1 ± 2,3	7,5 ± 1,5
Біг 100 м, с	14,3 ± 0,5	17,3 ± 0,6
Піднімання тулуба у положенні лежачи, раз	37,1 ± 6,1	18,9 ± 3,4
Біг 4×9 м, с	9,8 ± 0,2	11,3 ± 0,3
Стрибок у довжину з місця, см	2,19 ± 0,11	1,58 ± 0,05
Згинання і розгинання рук в упорі лежачи, раз	35,1 ± 4,1	9,4 ± 2,3
Нахил тулуба вперед з положення сидячи, см	10,4 ± 1,3	12,5 ± 2,3

Характерною особливістю розвитку фізичних якостей чоловіків наприкінці навчання у технікумі було виражене покращення розвитку силових якостей м'язів верхніх кінцівок та плечового поясу при тому, що рівень розвитку сили м'язів нижніх кінцівок та гнучкості залишався як і у попередні роки на посередньому рівні. Майже не відрізнявся від попередніх років рівень розвитку фізичних якостей у жінок. Останнє дозволяє стверджувати, що заняття фізичним вихованням на відділенні ветеринарної медицини мало підтримуючий, а не розвиваючий характер за більшістю якостей.

Обговорення результатів дослідження. Аналізуючи динаміку змін розвитку окремих фізичних якостей та рівня фізичної підготовленості студентів жіночої та чоловічої статі відділення ветеринарної медицини,

слід зазначити, що рівень розвитку сили верхніх кінцівок за даними результатів виконання тесту «підтягування на поперечині» у студентів чоловічої статі мали хвилеподібну динаміку, яка характеризувалась погіршенням результатів наприкінці 2-го року навчання та подальшим поступовим покращенням до кінця навчання у технікумі. У дівчат за результатами виконання аналогічного тесту з полегшеного вихідного положення відбувались аналогічні хвилеподібні зміни за винятком того, що найкращі результати даного тесту відзначались вже наприкінці третього курсу, а до кінця навчання у технікумі вони зберігались на тому ж рівні. Тобто, заняття фізичним вихованням під час навчання у технікумі сприяли розвитку силових здібностей вер-

хніх кінцівок як хлопців, так і дівчат, які навчалися на відділенні ветеринарної медицини.

Аналіз динаміки результатів тестування прудкості (за даними бігу 100 м) студентів чоловічої статі засвідчив, що за час навчання у технікумі вірогідних змін результатів не відзначалось, в той же час у студенток відзначалось поступове з року в рік вірогідне погіршення результатів, яке сягало максимуму наприкінці навчання.

Тестування спритності у динаміці навчання студентів чоловічої статі дозволило встановити, що результати бігу 4×9 м певним чином покращилися до кінця третього року навчання, а наприкінці навчання у технікумі відповідали початковому рівню. У дівчат відділення ветеринарної медицини результати тесту-

вання спритності невірогідно погіршувались з року в рік. Тобто, заняття фізичним вихованням сприяли підтриманню розвитку спритності на певному рівні та жодним чином не розвивали дану якість.

Аналіз динаміки результатів тестування гнучкості (за даними тесту «нахил тулуба») дозволив встановити, що у хлопців дана якість зберігається на початковому рівні протягом двох років навчання, а під час третього та четвертого року вірогідно погіршується до кінця навчання у технікумі. У дівчат суттєве погіршення даної якості відбувалось протягом перших трьох років навчання, а до кінця навчання відзначалось несуттєве покращення, яке в цілому засвідчило погіршення даної якості під час навчання у технікумі.

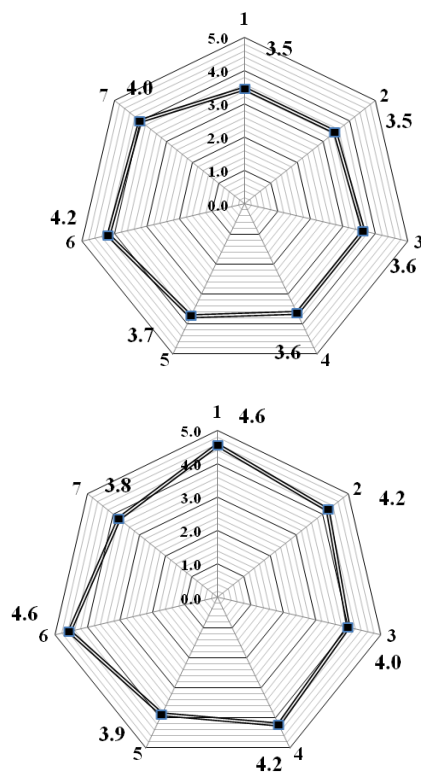


Рис. 3. Профіль фізичної підготовленості студентів 3 курсу відділення ветеринарної медицини за даними оцінки окремих фізичних здібностей, де 1 – сила верхніх кінцівок, 2 – прудкість, 3 – сила м'язів черевного пресу, 4 – спритність, 5 – сила м'язів нижніх кінцівок, 6 – сила м'язів плечового поясу, 7 – гнучкість у жінок (а) та чоловіків (б).

Таблиця 4

Результати тестування студентів відділення ветеринарної медицини наприкінці четвертого року навчання

Тести	чоловіки	жінки
Підтягування, раз	13.4 ± 1.9	7.4 ± 1.6
Біг 100 м, с	14.4 ± 0.4	17.3 ± 0.6
Піднімання тулуба у положенні лежачи, раз	37.3 ± 5.3	19.7 ± 3.0
Біг 4×9 м, с	9.9 ± 0.3	11.3 ± 0.3
Стрибок у довжину з місця, см	2.19 ± 0.10	1.57 ± 0.04
Згинання і розгинання рук в упорі лежачи, раз	35.8 ± 5.2	9.2 ± 1.8
Нахил тулуба вперед з положення сидячи, см	10.2 ± 1.3	12.6 ± 2.5

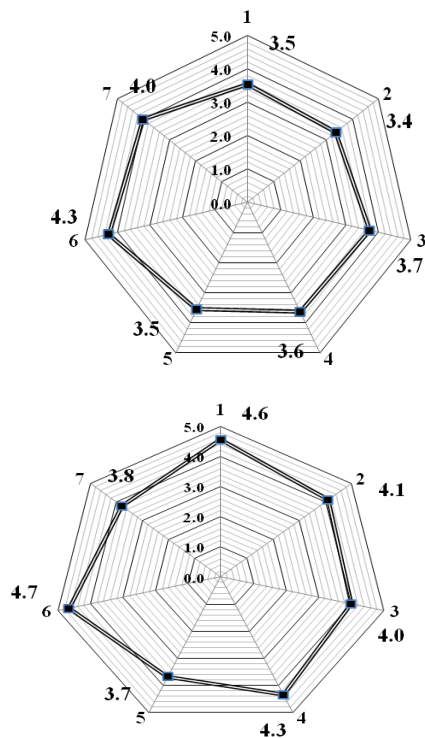


Рис. 4. Профіль фізичної підготовленості студентів 4 курсу відділення ветеринарної медицини за даними оцінки окремих фізичних здібностей, де 1 – сила верхніх кінцівок, 2 – прудкість, 3 – сила м'язів черевного пресу, 4 – спритність, 5 – сила м'язів нижніх кінцівок, 6 – сила м'язів плечового поясу, 7 – гнучкість у жінок (а) та чоловіків (б).

Висновки. Заняття фізичним вихованням у відділенні ветеринарної медицини Петрівського державного аграрного технікуму мало різноспрямований вплив на розвиток фізичних здібностей та формування фізичної підготовленості. Динаміка змін результатів тестування показала майже синхронний характер змін у хлопців та дівчат, що може свідчити про недоліки методики викладання дисципліни. Насамперед, це стосується суттєвого покращення за час навчання

силових здібностей верхніх кінцівок (до третього курсу у дівчат та кінця навчання у хлопців), а також погіршення спритності, прудкості та гнучкості. Останнє вимагає також звернути увагу на інші форми занять, які передбачатимуть не тільки заняття в межах організованих занять згідно з чинною програмою, але й заняття в оздоровчих групах та групах спортивного вдосконалення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волков В. Л. Основи професійно-прикладної підготовки студентської молоді / В. Л. Волков. – К.: Знання України, 2004. – 82 с.
2. Канішевський С.М. Науково-методичні та організаційні основи фізичного самовдосконалення студентства: Вид. друге, стереотипне. – К.: ІЗМН, 1999. – 270 с.

3. Краснов В.П. Фізичне виховання: психофізичні вимоги до фахівців агропрому. Навч. пос. – К.: Аграрна освіта, 2000. – 133 с.

4. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання : навч. посіб. / С. І. Присяжнюк, В. П. Краснов, М. О. Третяков та ін. - К. : Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.

REFERENCES

1. Volkov, V. L. (2004). *Osnovy profesiino-prykladnoi pidhotovky studentskoi molodi* [Fundamentals of professionally applied students training]. Kyiv: Znannia Ukrainy [in Ukrainian].
2. Kanishevskiy, S.M. (1999). *Naukovo-metodychni ta orhanizatsiini osnovy fizychnoho samovdoskonalennia studentstva* [Methodological and organizational bases of physical self-improvement of students]. Kyiv: IZMN [in Ukrainian].

3. Krasnov, V.P. (2000). *Fizychnе vykhovannia: psykho-fizychni vymohy do fakhivtsiv ahropromu* [Physical education: psycho-physical requirements for agricultural industry professionals]. Kyiv: Ahrarna osvita [in Ukrainian].

4. Prysiazhnyiuk, S. I., Krasnov, V. P., Tretiakov, M. O. Et al. *Fizychnе vykhovannia* [Physical education]. Kyiv: Tsentр uchbovoi literatury [in Ukrainian].

Михаил Сергеевич Белявский,
магистрант факультета физического воспитания,
Евгений Петрович Петров,
кандидат педагогических наук, доцент кафедры теории и методики
физического воспитания, лечебной физкультуры и спортивной медицины,
Иван Савельевич Мунтян,
кандидат педагогических наук, доцент кафедры физического воспитания,
Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского,
ул. Фонтанская дорога, 4, г. Одесса, Украина

ФОРМИРОВАНИЕ ОБЩЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ НА ОТДЕЛЕНИИ ВЕТЕРИНАРНОЙ МЕДИЦИНЫ АГРАРНОГО ТЕХНИКУМА

Были проанализированы результаты тестирования физической подготовленности 24 студентов (12 юношей и 12 девушек) отделения ветеринарной медицины за 4 года обучения в техникуме. Уровень развития силы верхних конечностей у студентов мужского пола имел волнообразную динамику, которая характеризовалась ухудшением результатов в конце 2-го года обучения и последующим постепенным улучшением к концу обучения в техникуме. Тестирование скорости показало, что за время обучения в техникуме возможных изменений результатов не отмечалось. Тестирование ловкости позволило установить, что результаты улучшались к концу третьего года обучения, а в конце обучения в техникуме отвечали исходному уровню. Тестирование гибкости показало, что у ребят данное качество сохраняется на начальном уровне в течение двух лет обучения, а во время третьего и четвертого года достоверно ухудшается к концу обучения в техникуме. У девушек по результатам тестирования происходили волнообразные изменения за исключением того, что наилучшие результаты данного теста отмечались уже в конце третьего курса, а к концу обучения в техникуме они сохранились на том же уровне. Тестирование скорости показало постепенное из года в год ухудшение результатов, которое достигало максимума в конце обучения. Результаты тестирования ловкости также ухудшались из года в год. Тестирование гибкости у девушек показало существенное ухудшение данного качества, происходило в течение первых трех лет обучения, а к концу обучения отмечалось недостоверное улучшение, в целом это показало ухудшение данного качества во время учебы в техникуме.

Ключевые слова: физическая подготовленность, студенты, ветеринарная медицина.

Mykhailo Biliavskii,
Master-degree student of the Physical Education Faculty,
Evhen Petrov,
PhD (Candidate of Pedagogical Sciences),
Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education,
Remedial Gymnastics and Sports Medicine,
Ivan Muntian,
PhD (Candidate of Pedagogical Sciences),
Associate Professor of Physical Education Department,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
4, Fontanska Doroha Str., Odesa, Ukraine

FORMATION OF BASIC PHYSIQUE DURING TRAINING AT VETERINARY MEDICINE DEPARTMENT AT AGRICULTURAL TRAINING SCHOOL

The study is aimed at determining how classes for physical education program for agricultural training schools contribute to the formation of students' basic physique. The investigation has been carried out at Veterinary Medicine Department at Petrovsky State Agricultural College. To achieve this goal, the authors have analyzed the results of physical fitness test of 24 fourth-year-students (12 boys and 12 girls) who study at the Department of Veterinary Medicine. It should be noted that the level of male students' upper limbs strength development had undulating dynamics, characterized by deteriorating results at the end of the 2nd year of training and further gradual improvement by the graduation day. Speed Testing has shown that there were no significant changes in the results during training. Agility Testing has revealed that the results have improved by the end of the third year of studying and have come to the initial level by the graduation day. Flexibility tests showed that this skill is held constant at the initial level for two years of studying, and gets worse during the third and fourth years of studying by the graduation day. According to the test results, girls had undulating changes, except for the fact that the best results of this test were fixed at the end of the third year of studying, and by the graduation day they haven't changed. The carried out testing has shown gradual from year to year deterioration of results, which has been at the high by the graduation day. Agility Test results also worsened from year to year.

Testing girls' flexibility has shown a significant deterioration of this skill, which began to get worse during the first three years of studying, but there was an unreliable improvement by the graduation day, which in general has shown a deterioration of this skill during the studying process.

Keywords: physical training, students, veterinary medicine.

Рецензент: доктор медичних наук, професор О. П. Романчук

Подано до редакції 06.03.2015